

Megdermedve munkaleírás

Fodor Bíborka Anna harmadéves szobrászművész hallgató, Szabó Ádám Mesterosztály

A Besztercebányai Nemzetközi Vasöntő Szimpóziumon készítettem el a Megdermedve című munkámat, ami egy összegyűrdött, levetett medve bundát ábrázol. Anyaga öntöttvas, plastika méretei 50 cm x 40 cm x 6 cm. Textilből és fonalból vartam meg a szőnyeget, amit aztán kiöntöttünk vasból. Arra törekedtem, hogy a textil puhasága és a fonal pici részletei, minél jobban emlékeztessen a nézőt egy dús, fodrozódó bundára, annak ellenére hogy egy súlyos, rideg anyagban jelenik meg. Ez a kettősség érdekelt, amit anyag kísérletként is fogtam fel. Pontosan nem lehetett tudni, hogy az öntvényen, hogyan fognak megjelenni ezek a részletek. Emellett törekedtem arra, hogy maga a plastika absztrahált legyen, első ránézésre inkább egy mozgalmas puha drapériának tűnjön.

Eddigi munkáimban is foglalkoztatott az a kérdés, hogy a szobor, amit készítek az anyag választással maradandó lesz-e, vagy sem. Gyakran dolgozom papírból, ami sérülékenysége miatt szinte csak egyszer kiállítható. Itt ebben a munkafolyamatban a textil, és a fonal a mulandó kategóriába sorolandó. Maga a technika, a tufting pisztoly használata amivel a szőnyeget készítettem, egy modern felfogású folyamat. Igaz kézzel is vartam, de így is nagyon távol áll ebben a kontextusban a régebbi, klasszikus textil művészettől. Ellenben a fém, vasöntés egy nagyon ősi, klasszikus felfogása az anyag használatnak, és ebben a környezetben maradandóbb. Azzal hogy a textilt átteszem fém anyagba, kvázi konzerválódik a munka, akár egy taxidermia. Régebben is érdekelt a medve mint téma, viaszból kézzel elvékonyítva mintáztam medve szobrokat, csak a test külső felületét, a bőrt megmutatva.

A bőr a legnagyobb méretű szervünk. Legfontosabb funkciója a szervezet külső behatásoktól való védelme. Ez ugyanígy érvényes az állatvilágban is. Az emberiség már ősidők óta használja az állatok bőrét ruházat, takarók és eszközök készítésére. Illetve a hétköznapi használat mellett, számtalanszor párosul az állat bőréhez, fogakhoz, csontokhoz valamilyen spirituális többlet tartalom. Tulajdonságokkal ruházzuk fel az állatokat, és könnyebben lehet azonosulni ezekkel a minőségekkel az által, hogy viseljük őket.

A medve szimbolikája különböző kultúrákban és hagyományokban eltérő jelentésekkel bír, de általánosan elmondható, hogy a medve erőteljes, tisztelt és respektált állat, amely a természet, a

vadon és az ősi erők megtestesítőjeként szerepel. Kiemelném azonban a Skandináv mitológiát, ugyanis itt a medvebőr is konkrétan megjelenik, a harcosok védelmét, és erejét szolgálta.

A vikingek körében a medve szorosan kapcsolódott a harcosok kultúrájához. A "björn" (medve) kifejezés a viking harcosok, a "medvebőrösök" (berserkir) elnevezésére is utal. A berserkerek azok a harcosok voltak, akik harc közben úgy viselkedtek, mint a medvék: hatalmas erővel, dühösen és elhivatottan. A medve tehát a harci erőt, a bátorságot és a kitartást is jelképezte.

Inspiráló volt számomra Jean-Jacques Annaud 1988-ban bemutatott A medve című filmje. Erős lenyomatot hagyott bennem vizuálisan, illetve lelkiileg is többek között az alábbi jelenet, amit megközelítőleg 6-7 évesen láthattam.

Korábbi munkáimban szereplőként megjelennek különféle állatok, de medvékhez gyakran többször visszatértem. A mintázásban elkezdett érdekelni hogyan tudom megjeleníteni csak a külsőt, a bőrt.

Figura székkal-2022 viasz

öntészeti szempontból az alábbi munkáknál előnyös is volt ez a fajta felfogás, ugyanis csak egy külső kérget mintáztam, meg ami kiadja a formát, így egy az egyben ki is tudtam önteni bronzból.

Egyensúly-2023 krepp papír

Többször dolgoztam papírral, itt is ez a fajta megközelítés mozdított, vissza felé gondolkoztam a munkafolyamatban, nem belülről kifelé haladva, ahogy klasszikusan megépítünk egy szobrot: váz, mag, maga az anyag stb., hanem először anyagot választottam, formát képeztem. Egy múlandó FMR anyagból.

Ezek a kompozíciók önmagukat egyensúlyban tartják, a vékony papír réteg alatt légüres tér található.

Továbbá szeretnék bemutatni pár munkát amik inspirálóan hatottak rám.

A klasszikus szobrászatban is megjelennek az állatbőrök, trófeaként illetve kincsként.

Heraklész oroszlánbőrrel

Michelangelo-Az utolsó ítélet, részlet Szent Bertalan lenyúzott bőre

Bertel Thorvaldsen-Jason az

aranygyapjúval

A kortárs szobrászatban is foglalkoznak az állati illetve emberi bőrök, kérgék témájával, kiemelném Magdalena Abakanowicz-t, aki textillel dolgozott és nagyon inspiráló volt számomra munkássága.

Illetve Lovas Ilonát, aki több munkáját készítette marhabélből.

Magdalena Abakanowicz

Sipos Lilla Judit-Szfinx

Ondrej Brody

A bőrök vizuális megjelenítése tud egy fajta provokatív nyers hangulatot adni. Az alábbi két munkának egyébként külön célja és témája is volt a provokáció. Számomra a provokálás nem áll közel, viszont kétségtelen hogy ezeknek az alkotóknak a munkái is befolyásolnak.